

מְכַדִּי, כֵּל מִלֵּי דַעְזָא נְחֵמְיָה בּוֹ חֻכְלִיָּה
אֲמַרְיָנְהוּ, וְנַחְמִיָּה בּוֹ חֻכְלִיָּה מֵאֵי טַעְמָא לָא אִיקְרִי
סִפְרָא עַל שְׁמִיָּה? אֲמַר רַבִּי יְרֵמְיָה בְּרַ אֲבָא: מִפְּנֵי
שְׁהַחֲזִיק טוֹבָה לְעִצְמוֹ, שְׁנֵאמַר "זִכְרָה לִי אֱלֹהֵי
לְטוֹבָה". - דְּוָד נְמִי מִיִּמְרֵי אֲמַר "זִכְרָנִי ה' בְּרִצּוֹן
עִמָּךְ פִּקְדוֹנֵי בִישׁוּעָתְךָ! - דְּוָד רַחֲמֵי הוּא דְקַבְּעֵי.
רַב יוֹסֵף אֲמַר: מִפְּנֵי שְׁסִיפֵר בְּגוֹתוֹ שֶׁל רְאִשׁוֹנִים.
שְׁנֵאמַר "וְהַפְּחוֹת הָרְאִשׁוֹנִים אֲשֶׁר לְפָנַי הַכְּבִידוֹ עַל
הָעַם וַיַּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וַיְזִין אַחֵר כֶּסֶף שְׁקָלִים
אַרְבָּעִים וָגו'".

ס'גזיון 23

כבדו וכו' - וזו
הדברים נכספר עזרה, ונתחייב לחרב.

נחמיו - סו' א'

סידורן של כתובים הוה

וספר ההלים ואזוב ומשלי קהלת שיר השירים וקניות דניאל ומגילת אסתר
עזרא ודברי הימים

עזרא כתב

ספרויהם של דברי הימים עד לו מסייעא ליה
לרב דאמר רב יהודה אמר רב לא עלה עזרא
מבבל עד שיהם עצמו ועלה ומאן אסקיה
נחמיה בן החבליה

ג'ג' - ז' - 16

דָּבָר אַחֵר: "שְׁלֵתֵי־אֶל" -
שְׁנֵשְׂאֵל עַל אֱלֹהֵי אֵל, "זְרוּבְבָל" - שְׁנֹרַע בְּבַבֶּל,
וְמָה שָׁמוּ - נַחְמִיָּה בֶן חֻכְלִיָּה שָׁמוּ.

ס'גזיון זא

דברי נחמיה וגו'. מלאן וליך כתב נחמיה ספר
זו:

דף לת עיני גמ' וזכרנו שרע נכסל וזהו סוף נחמיה
טו'. וזו דבר החיים סוף גמ'
כספו של עיני עולם נחמיה נחמיה אהר יסוע ולכן
לכן למה זו כמות נחמיה נבון דבר החיים
ועוד יסוע החיים נחמיה ויחיה סוף נכסל וזו
נחמיה (ס'ג) וכל וזכרנו שרע נכסל וזו נחמיה
והכל גם כן כמות נכסל אהר יסוע למה החיים
נחמיה הוא סוף סוף. חלק לא סוף ונחמיה נחמיה
החיים וזהו סוף

נחמיו נ' זאגין א.

ב. ומה שמו נחמיה בן חכליה שמו. ביד רבה כ' הא
מילתא תמיהא לן טובא דהא בעזרא משמע דנחמיה לא זרובבל
הוא, וע' בתמיה' טכ' יש לדקדק כמה נקרא בן חכליה והלא לפ"ד
הס"ס בן יכניה הוא, ואפשר לומר בן לאיש שהיה הייב כליה
כס"ס בירמיה ב כהנו את האיש הזה עיריני גו', וע' עירי אוין
להגחיד"א מטרבת הנז"ן אות י"ב ובספרו פתח עינים שהקשה על
הרמב"ם שכתב את זרובבל ונחמיה בן חכליה לטניס, וצריך לגרוס
בדברי הרמב"ם נחמיה בן חכליה זרובבל ומרדכי בלשן, להקדים
זרובבל למרדכי בלשן ולהסיר הוא"ו מזורובבל ויהיה. נחמיה
זרובבל" והן אמת כיש נחמיה אחר בעזרא אחר באו עם זרובבל
יסוע נחמיה סריה, ולפ"ד הס"ס צ"ל דג"כ יסוע היה שבו והיינו
זרובבל יסוע נחמיה" והכל הם אחד (וראה בספרי לחקר שמות
וכינויים בתלמוד מחקר י"ד בעלי דו"שס) או שנאמר נחמיה אחר היה,
וגם בנחמיה ח' ויסוע ובני וגו' ושם כתוב נחמיה הוא התרשתא
ובס' י' כתוב ועל החתומים נחמיה התרשתא בן חכליה, ובפ"ג נזכר
נחמיה בן עזובק שר חצי פלך וגו' הרי לך דיש נחמיה אחר וכו'.

ג. ובהרוסי הגרא"ל ליפקין כ' אם נפרש כוונת הגברא
שנחמיה בן חכליה שכתב ס' נחמיה הוא זרובבל א"כ נצטרך לומר
שמה שכתוב בעזרא ב' ב ובנחמיה ז' ז זרובבל יסוע נחמיה והו
נחמיה אחר, כדכתיבו בנחמיה ג' סו נחמיה שר חצי פלך, ויש
הוכחה שזה נחמיה אחר מאשר בכל ס' נחמיה כשמוזכר נחמיה בן
חכליה מובא בשם אביו או בשם התרשתא או הפחה. [ע' עזרא ב
ס"ג, נחמיה ז' ה. ח' ט. י' ב. י"ב כו] ורק ביסני מקומות אלו
שהוזכר זרובבל מוזכר רק נחמיה סתם, ואולי לכך נתכנה אחר
התרשתא לפי שהיה נחמיה אחר, ולפ"ו בס' עזרא קראו זרובבל
בשם שקראו הק"ה בנבואת חגי ב, ובספר נחמיה קרא עצמו בשמו
העצמי ושם אביו, וע' בס' אבות הרא"ש לאבדר"ג פ"א (ח"א ג) ה'
(ד-ג).

נחמיו נ' זאגין י"ז

ג. מהו 'משפן' שני פעמים אמר רבי שמואל בר
מרתא שנתמשפן שני פעמים על ידיהם זהו שאנשי כנסת
הגדולה אומרים (נחמיה א. ז) 'חבל חבלנו לך ולא שמרנו
את המצוות ואת החקים ואת המשפטים' מהו 'חבל חבלנו
לך' הוי שנתמשפן שני פעמים ואין 'חבל' אלא משפון
שנאמר (דברים כד. ו) 'לא יחבל רחום ורכב' לך קתיב
אלה פקודי המשפן משפן העדת' שני פעמים.

ס'גזיון 24